

"Stýkali se lidé na fóru, stýkali se v klášteřích, stýkali se v salónech. Dnes není ani fóra, ani klášterů s tímto významem, ani salónů s tímto ovzduším. Dnes jsou kavárny. "1 píše Milena Jesenská v roce 1920. Kavárna se stala otevřeným místem setkání městskému člověku, který bez pozvání, do ní mohl vstoupit kdykoliv, kdy potřeboval. Vznikly i takové kavárny, které se staly známé po celém městě, shromaždiště duchovního, bohémského a uměleckého jako světa.

Společnosti těchto kaváren ve svých diskusích a následně svých dílech literárních, hudebních a výtvarných zhodnocují obdobnou problematiku, myšlenku, námět. Vytvářejí celistvý skupinový (mnohdy i generační) projev, který ovlivňuje dobu následující. Vzniklo by moderní umění, francouzské nebo české, bez kaváren? Bez prostředí, kde umělec bez zakázek nacházel v společných rozhovorech, ale i v uvolněné zábavě spojení proti oficiálnímu proudu nebo veřejnému mínění na cestě za vyjádřením nového, společensky či umělecky aktuálního?

Ve Francii se v 70. letech 19. století schází početná společnost "malířů moderního života" v Café Guerbois a pak v Café da la Nouvelle Athènes na Montmartru. V prvním desetiletí dvacátého století žijí "kubisté" v Lapin Agile, ve dvacátých letech je centrem Montparnasse a kavárny 1a Rotonde, Le Dome, Closerie des Lila s. Literární společnost kaváren Griensteidl, Central, Herrenhof proslavila Vídeň. Praha měla svou známou kavárnu Union, nebo kavárnu Národní a Slavii, kde se scházel Devětsil a další.